

No 3.jūnija uz Eiropas Savienības robežas jādeklarē arī zelta monētas un zelts gabalos 10 000 eiro vērtībā

Publicēts: 02.06.2021.

Nozares ziņas

Lai uzlabotu cīņu ar naudas atmazgāšanu, ir papildināts Eiropas Komisijas tiesiskais regulējums. No 2021.gada 3.jūnija Eiropas Savienībā (ES) stājas spēkā jaunie skaidras naudas kontroles noteikumi^[1], kas paplašina skaidras naudas definīciju un tvērumu. Turpmāk, šķērsojot ES robežu, būs jādeklarē ne tikai banknotes un monētas, neaizpildīti čeki, ceļojuma čeki, vekselji un maksājuma uzdevumi, bet arī zelta monētas un zelts gabalos 10 000 eiro vai vairāk apmērā.

No 2021.gada 3.jūnija jebkurai personai robežas šķērsošanas vietā jāiesniedz skaidras naudas deklarācija Valsts ieņēmumu dienesta (VID) muitas amatpersonai^[2], iebraucot ES vai izbraucot no tās ar 10 000 eiro skaidrā naudā vai līdzvērtīgu summu citās valūtās, ko veido viens vai vairāki no šādiem finanšu instrumentiem:

banknotes un monētas, kas ir laistas apgrozībā un ir likumīgs maksāšanas līdzeklis;

valūta, kas vairs nav vispārējā apgrozībā, bet kuru joprojām var apmainīt finanšu iestādē vai centrālajā bankā pret banknotēm un monētām, kuras ir apgrozībā kā maiņas līdzeklis;

neaizpildīti čeki, ceļojuma čeki, vekselji vai maksājuma uzdevumi;

zelta monētas, kas satur vismaz 90 % zelta;

zelts gabalos, piemēram, stieņi, tīrradņi vai aglomerāti, kas satur vismaz 99,5 % zelta.

Paplašinās arī skaidras naudas jēdziena tvērums – kompetentā iestāde ir tiesīga pieprasīt iesniegt skaidras naudas informācijas atklāšanas deklarāciju par konstatētu nepavadītu skaidru naudu, ko sūta pa pastu, kravas sūtījumos vai ar kurjerpastu un kuras vērtība ir 10 000 eiro vai lielāka. Pēc muitas pieprasījuma skaidras naudas saņēmējam, nosūtītājam vai to ieceltam pārstāvim šī deklarācija 30 dienu laikā ir jāiesniedz muitas iestādē.

Lai vienvērtīgi īstenotu skaidras naudas kontroli visās ES dalībvalstīs, Eiropas Komisija ir izstrādājusi skaidras naudas deklarācijas veidlapu pavadītai naudai un informācijas atklāšanas deklarācijas veidlapu nepavadītai naudai^[3]. Tās tiks izmantotas visās ES dalībvalstīs uz ES ārējās robežas.

Latvijas Republikas robežas šķērsošanas vietās, kā arī VID tīmekļvietnē deklarāciju veidlapas pieejamas trīs valodās - latviešu, angļu un krievu valodā. Pirms doties ceļā, persona var izdrukāt deklarāciju no VID tīmekļvietnes, aizpildīt un robežas šķērsošanas brīdī iesniegt VID muitas amatpersonai.

Deklarācijā ir jānorāda ziņas par deklarētāju, skaidras naudas īpašnieku, paredzēto naudas saņēmēju, naudas summu un veidu, kā arī tās ekonomisko iegūšanas veidu, paredzēto izmantošanas veidu, maršrutu (valsti, no kuras persona izceļo, un galamērķa valsti), transporta veidu un robežas šķērsošanas vietu. Atgādinām, ka skaidras naudas deklarēšanas pienākums attiecas uz fizisku personu, kas pārvadā skaidru naudu neatkarīgi no tā, vai minētā persona ir naudas īpašnieks.

Ieviešot Regulas 2018/1672 prasības, ir izveidota kontroles sistēma skaidrai naudai, ko ievēd ES vai izved no tās, lai papildinātu tiesisko regulējumu naudas atmazgāšanas novēršanas jomā.

Plašāka informācija par skaidras naudas deklarēšanas pienākumu pieejama VID tīmekļvietnes sadaļā ['Muita/Ceļojot ārpus ES'](#), kā arī Eiropas Komisijas Nodokļu politikas un muitas savienības ģenerāldirektorāta [tīmekļvietnē](#).

Jautājumu gadījumā aicinām zvanīt uz VID konsultatīvo tālruni 67120000, izvēloties tēmu „Muita”, kā arī konsultēties visos [VID muiņas kontroles punktos](#) Latvijā.

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 23. oktobra [Regula \(ES\) 2018/1672](#) par Savienības teritorijā ievestās skaidras naudas vai no tās izvestās skaidras naudas kontroli un par Regulas (EK) Nr. 1889/2005 atcelšanu.

[2] Vai arī Valsts robežsardzes amatpersonai gadījumos, ja robežšķērsošanas vieta, caur kuru persona šķērso ES robežu, nav muiņas kontroles punkts.

[3] Komisijas 2021.gada 11.maija [Istenošanas regula \(ES\) 2021/776](#), ar ko nosaka paraugus konkrētām veidlapām, kā arī tehniskos noteikumus efektīvai informācijas apmaiņai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu. (ES) 2018/1672 par Savienības teritorijā ievestās skaidras naudas vai no tās izvestās skaidras naudas kontroli

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/no-3junijs-uz-eiropas-savienibas-robezas-jadeklare-ari-zelta-monetas-un-zelts-gabalos-10-000-eiro-vertiba>